Lieta Nr. 25831000067824.1

Lietas arhīva Nr. 1A/25/458

# SPRIEDUMS

## Latvijas Republikas vārdā

Madonā /Datums A/

Apgabaltiesas tiesneses Dzintra Apine, /Persona A/ un /Persona B/ rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /Persona C/ apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas /Datums B/ spriedumu.

### Aprakstošā daļa

[1] /Datums C/ Gulbenes novada pašvaldības policijas vecākais inspektors /Persona D/ pieņēma lēmumu Nr./numurs/ "Par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu" par to, ka /Datums D/ ap plkst. 11.00, /Persona C/ piederošie zirgi uzturējās bez uzraudzības un kontroles ārpus dzīvnieku īpašnieka teritorijas un izpostīja /Organizācija A/ piederošo kukurūzas sējumu nepilnu hektāru, radot materiālos zaudējumus 1600 EUR apmērā.

/Persona C/ atzīta par pie atbildības saucamo personu par Dzīvnieku aizsardzības likuma 58.pantā noteikto dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšanu, ar ko cilvēkam nodarīts materiāls kaitējums, bet /Organizācija A/ atzīta par cietušo.

[2] Ar Gulbenes novada pašvaldības Administratīvās komisijas /Datums E/ lēmumu Nr./numurs/ /Persona C/ piemērots naudas sods 20 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 100 EUR par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Dzīvnieku aizsardzības likuma 58.pantā (turpmāk Administratīvās komisijas lēmums).

[3] Minēto lēmumu /Persona C/ pārsūdzējusi Vidzemes rajona tiesai, lūdzot to atcelt un atbrīvot viņu no soda, pamatojoties uz šādiem apstākļiem.

[3.1] Zirgi iepriekš nekad graudos nav bijuši, tikai uz nopļautā lauka atāla. Uz lauka esot bijuši trīs, nevis četri, kuri nokļuvuši uz lauka, jo mežstrādnieki sabojājuši aploku. Pagājušā gadā aploku sabojājis /Persona E/. Aploka elektriskā drāts esot sakniebta 50 metrus pa gabaliem. Elektriskais gans nolauzts, tāpēc tagad zirgi tiek laukā no aploka un ganās kukurūzas laukā. Par to esot rakstījusi policijai, bet atbilde netika dota.

[3.2] Cietušais apmelo /Persona C/. Uz visiem viņa telefona zvaniem atbildot vai atzvanot. Postījums nav 1 ha platībā, bet varbūt 0,02 ha platībā.

[3.3] Pavēsti uz lietas izskatīšanu nav saņēmusi, jo pastkaste nav pie mājas, bet lielceļa malā 1 km attālumā. Esot otrās grupas invalīde ar nelielu invaliditātes pensiju, tāpēc būs grūti samaksāt soda naudu. Lūdz atcelt lēmumu.

[3] Ar Vidzemes rajona tiesas /Datums B/ spriedumu Administratīvās komisijas lēmums atcelts. /Persona C/ darbības pārkvalificētas no Dzīvnieku aizsardzības likuma 58.panta uz šī likuma 57.pantā paredzēto pārkāpumu, samazinot noteikto sodu.

[3.1] Tiesa atzina Administratīvās komisijas lēmumu par tiesisku un pamatotu attiecībā uz lietas faktiskajiem apstākļiem par to, ka /Datums D/ ap plkst. 11.00 /Persona C/ piederošie zirgi uzturējās bez uzraudzības un kontroles ārpus dzīvnieku īpašnieka teritorijas uz /Organizācija A/ piederošiem kukurūzas sējumiem. Tiesa norādīja, ka /Persona C/ darbībā nav konstatēta Dzīvnieku aizsardzības likuma 58.pantā paredzētā pārkāpuma pazīme, proti, ar dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpumu cilvēkam nodarīts materiāls kaitējums.

[3.2] Uz /Organizācija A/ kā juridisku personu nav attiecināms likumā lietotais termins "Cilvēks", ar ko saprot fizisku personu. No likumdevēja gribas izriet, ka pantā definētas pārkāpuma konstatēšanai obligāti konstatējamās sekas – citam dzīvniekam nodarīts fizisks kaitējums vai cilvēkam nodarīts fizisks vai materiāls kaitējums.

[3.3] Tiesas ieskatā /Persona C/ izdarītais administratīvais pārkāpums izriet no tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem, kas norādīti Administratīvās komisijas lēmumā, taču tiek pārkvalificēts uz vieglāku pārkāpumu - Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.pantā paredzēto pārkāpumu par dzīvnieku labturības prasību pārkāpumiem.

[3.4] Nosakot sodu, tiesa atzina, ka ir pierādīts, ka /Persona C/ ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu un nav konstatēti apstākļi, kas ļautu viņu atbrīvot pilnībā no administratīvās atbildības un soda.

[3.5] Konstatējot /Persona C/ darbībās vieglāku administratīvo pārkāpumu un ņemot vērā uz tiesas nolēmuma pieņemšanas brīdi tiesas rīcībā esošās ziņas par viņas personību un ienākumiem, tiesa atzina, ka /Persona C/ par administratīvā pārkāpumu pēc Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.panta piemērojams administratīvais sods 10 naudas soda vienību jeb 50 EUR apmērā.

[4] Par Vidzemes rajona tiesas /Datums B/ spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza /Persona C/, to pamatojot ar šādiem apstākļiem.

[4.1] Piekrīt, ka zirgi bija iegājuši un ēduši kukurūzu, bet tikai no lauka maliņas, noēduši bija minimāli. Aploku bija salauzuši mežstrādnieki. Dzīvnieku aizsardzības likuma ne 57.pantu, ne 58.pantu nav pārkāpusi.

[4.2] Pati šajā laikā bija aizvesta uz slimnīcu Madonā. Kad nāca mājās no slimnīcas, zirgi jau bija savā teritorijā.

[4.3] Uz tiesām ierasties nevar, jo nav transporta. Ir invalīde uz kruķiem, līdz ar to ir grūtības pārvietoties. Naudas soda samaksai viņai nav. Ir tikai 2.grupas invaliditātes pensija un pussabrukusi māja, tāpēc lūdz atbrīvot pilnībā no naudas soda.

[5] Gulbenes novada pašvaldības administratīvā komisija sniegusi paskaidrojumu, ka /Persona C/ apelācijas sūdzība nav pamatota. Pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi visus pierādījumus lietā un pārkvalificējusi viņas nodarījumu uz vieglāku, atzīstot, ka izdarīts Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.pantā paredzētais pārkāpums – dzīvnieku labturības prasību pārkāpums.

Administratīvās komisijas priekšsēdētāja norāda, ka /Persona C/ nepamatoti apgalvo, ka pašvaldība viņas paskaidrojumus rakstījusi pret viņas teikto un ka viņa to nevarējusi izlasīt, jo nebijis briļļu. /Persona C/ /Datums F/ paskaidrojums tika nolasīts un par to viņa izdarīja ierakstu protokolā un parakstījās.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apstrīdētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Mārītes Vēzītes apelācijas sūdzība apmierināma daļēji, samazinot viņai noteikto naudas sodu.

[6.1] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 31.nodaļas prasībām, izskatot apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa pārbauda pirmās instances tiesas pieņemtā sprieduma tiesiskumu un pamatotību, kā arī sniedz novērtējumu apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem.

[6.2] Administratīvās atbildības likuma mērķis izteikts likuma 1.pantā un tas ir – panākt tiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Tas nozīmē, ka tiesai no vienas puses ir jāizvērtē visi pie administratīvās atbildības sauktās personas iebildumi, izskatāmajā lietā īpaši ņemot vērā faktu, ka pašvaldību administratīvo komisiju lēmumi uzreiz tiek pārsūdzēti tiesā, nav augstākas personas lēmuma šo kategoriju lietās.

No otras puses jāņem vērā izdarītais administratīvais pārkāpums un cietušā tiesību aizskārums.

[6.3] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un juridiskos apstākļus un pareizi atzinusi, ka /Persona C/ vainojamība ir pierādīta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.pantā kā dzīvnieku labturības prasību pārkāpums, nenodrošinot dzīvnieku turēšanu tā, lai sabiedrībai un tās indivīdiem dzīvnieki neradītu neērtības, neradītu citu sabiedrības locekļu tiesību un interešu pārkāpumu.

[6.4] Fakts, ka /Persona C/ piederošie zirgi atradās /Organizācija A/ kukurūzas laukā, ar iesniegto video ierakstu ir pierādīts bez jebkādām pamatotām šaubām, bet lietā nav pierādīts ne nopostītās labības lauka teritorijas lielums, ne arī nodarītā kaitējuma apmērs, uz ko cietusī /Organizācija A/ norāda iesniegumā.

No lietai pievienotā īsā videoieraksta ir redzams tikai fakts, ka zirgi atrodas /Organizācija A/ kukurūzas laukā un to neapstrīd arī pati pie administratīvās atbildības sauktā persona /Persona C/. No videoieraksta var secināt, ka zirgi atrodas lauka malā, taču no videoieraksta nav iespējams konstatēt nopostītā kukurūzas lauka platību, jo mērījumi par platību nav veikti.

Pēc apgabaltiesas pieprasījuma /Organizācija A/ papildus pierādījumus apgabaltiesai neiesniedza, taču tas nav obligāts priekšnoteikums /Persona C/ vainojamības konstatēšanai par Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.pantā kā dzīvnieku labturības prasību pārkāpumu. Šis pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad konstatēts, ka zirgi atrodas citai personai piederošā īpašumā, tātad /Persona C/ kā dzīvnieku īpašniece nav nodrošinājusi dzīvnieku turēšanu tā, lai sabiedrībai un tās indivīdiem dzīvnieki neradītu neērtības, neradītu citu sabiedrības locekļu tiesību un interešu pārkāpumu.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi kvalificējusi /Persona C/ darbības. Apelācijas sūdzībā nav izteikti argumentēti iebildumi par to, kāpēc /Persona C/ neatzīst savu pārkāpumu pēc Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.panta, līdz ar to arguments noraidāms kā nepamatots.

[6.5] Apgabaltiesa tāpat kā pirmās instances tiesa noraida kā nepamatotus /Persona C/ iebildumus, ka viņas zirgu aploku esot salauzušas citas personas, par ko esot ziņots policijai. Šādus apstākļus pierādošus dokumentus /Persona C/ apgabaltiesai pēc pieprasījuma nav iesniegusi.

[6.6] Apgabaltiesa atzīst par pamatotiem /Persona C/ apelācijas sūdzībā izteiktos iebildumus par to, ka pārkāpums noticis laikā, kad viņa atradusies slimnīcā un ņem vērā, ka uz šādiem apstākļiem pie administratīvās atbildības sauktā persona bija norādījusi sākotnējā /Datums F/ paskaidrojumā.

Ne Administratīvā komisija, ne pirmās instances tiesa šos /Persona C/ norādītos apstākļus nepārbaudīja un pie soda noteikšanas vērā neņēma, lai gan tie bija obligāti izvērtējami apstākļi saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 132.panta 5.punktu kā citi apstākļi, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka tā pārbauda administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma tiesiskumu un pamatoti atsaukusies uz Administratīvās atbildības likuma 178.panta pirmo daļu. Ņemot vērā, ka kādus pie administratīvās atbildības sauktās personas norādītus apstākļus, izskatot lietu, Iestāde vai amatpersona nav pārbaudījusi vai arī sūdzībā norādījusi faktus, par kuriem pierādījumi nav pievienoti, pirmās instances tiesai ir pienākums izmantot Administratīvās atbildības likuma 198.pantā noteiktās darbības lietas sagatavošanai izskatīšanai

tiesā un pieprasīt iesniegt pierādījumus par apelācijas sūdzībā norādītajiem faktiem, kā arī uzdot procesa dalībniekiem rakstveidā atbildēt uz jautājumiem par administratīvā pārkāpuma lietas apstākļiem un juridisko būtību, kā tas noteikts šī panta trešajā daļā.

Pēc apgabaltiesas pieprasījuma pie administratīvās atbildības sauktā persona /Persona C/ lietā ir iesniegusi Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības dienas stacionāra Gulbenes nodaļas izrakstu no stacionārā pacienta medicīniskās kartes, no kuras redzams, ka laikā no /Datums G/ līdz /Datums H/ /Persona C/ ir uzturējusies dienas stacionārā un viņai veikti dažādi izmeklējumi.

Ņemot vērā, ka pārkāpums noticis /Datums D/, atrašanos slimnīcā dienas stacionārā apgabaltiesa vērtē kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 20.panta otro daļu.

[6.7] Viens no instrumentiem, lai sasniegtu tiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, ir administratīvais sods.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 13.pantu administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu sodītu par izdarīto pārkāpumu, lai atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.

Dzīvnieku aizsardzības likuma 57.pants paredz naudas sodu līdz 350 naudas soda vienībām. Minimālā soda robeža nav paredzēta.

Ņemot vērā, ka apgabaltiesa ir konstatējusi atbildību mīkstinošu apstākli, apgabaltiesa atzīst, ka /Persona C/ ar pirmās instances tiesas spriedumu noteiktais sods ir samazināms līdz piecām naudas soda vienībām jeb 25 EUR.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 246., 247.pantu, Vidzemes apgabaltiesa

**nosprieda**

/Persona C/ apelācijas sūdzību apmierināt daļēji.

Vidzemes rajona tiesas /Datums B/ spriedumu atcelt daļā par /Persona C/ noteikto sodu.

Samazināt /Persona C/ noteikto sodu uz 5 naudas soda vienībām jeb 25 EUR.

Pārējā daļā Vidzemes rajona tiesas /Datums B/ spriedumu atstāt negrozītu, /Persona C/ apelācijas sūdzību pārējā daļā noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese Dz.Apine

Tiesnese R.Liepiņa

Tiesnese I.Tumanova

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU